

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **J. M.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2016, čj. JMK 117608/2016, sp. zn. S-JMK 100207/2016/ODOS/Př, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2018, čj. 31 A 113/2016-29,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28. 3. 2018, čj. 31 A 113/2016-29, **se ruší a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 6. 5. 2016 byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), tím, že jako provozovatel motorového vozidla nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, a uložil mu pokutu ve výši 1500 Kč. Porušení pravidel silničního provozu mělo spočívat v neoprávněném zastavení nebo stání, tj.

porušení povinnosti podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu mající znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal žalobce odvolání, které žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 8. 2016 zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou, které krajský soud vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud shledal důvodnou žalobní námitku, kterou byla zpochybněna dostatečnost vymezení protiprávního skutku ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Podle názoru krajského soudu za dostatečný popis skutku, který umožňuje podřadit skutkové okolnosti pod jednotlivé znaky skutkové podstaty správního deliktu a nezaměnitelným způsobem identifikovat a odlišit sankcionované jednání od jednání jiných, nelze považovat formulaci o neoprávněném „zastavení nebo stání, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu [, jenž] bylo zjištěno Městskou policií Brno na pozemní komunikaci Těšínská 7 v Brně dne 27. 5. 2014 v 21:25 hod.“, kterou správní orgán I. stupně zvolil a žalovaný potvrdil. Krajský soud vytkl, že výrok prvostupňového rozhodnutí neobsahuje popis konkrétních skutkových okolností naplňujících znaky příslušné skutkové podstaty. Z výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně nevyplývá, jakým jednáním se řidič vozidla žalobce dopustil „neoprávněného zastavení nebo stání“. Krajský soud uvedl, že porušení povinnosti dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu (stejně jako konstatování, že se jednalo o „neoprávněné“ zastavení nebo stání) je toliko právní kvalifikací, která ovšem může nastoupit až na základě subsumpcie konkrétních skutkových okolností vymezených ve skutkové větě výroku správního rozhodnutí. Ta však v projednávané věci neobsahuje klíčovou skutkovou okolnost, která je rozhodná právě pro podřazení posuzovaného jednání pod uvedené ustanovení. Podle krajského soudu ze skutkové věty není patrné, že vozidlo mělo stát v křižovatce nebo v nepřipustné vzdálenosti od křižovatky. Nedostatek skutkové věty přitom nelze zhojit poukazem na právní kvalifikaci obsaženou v právní větě. Závěrem krajský soud podotknul, že v důsledku nedostatečného vymezení způsobu spáchání skutku bylo rovněž nedostatečně vymezeno místo jeho spáchání. Identifikace místa ulicí a číslem popisným může být v řadě případů zcela dostačující, nikoli však v případě deliktu spočívajícího ve stání či zastavení v křižovatce nebo v nedovolené vzdálenosti od ní. Podél této konkrétní budovy se totiž na ulici zcela jistě nachází jak prostor, kde zákonný zákaz stanovený v § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu může být porušen, tak prostor, kde porušen být nemůže.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[5] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností.

[6] Podle názoru stěžovatele jsou požadavky krajského soudu na výrok rozhodnutí přehnaně formalistické. Předmětem řízení byl správní delikt (nyní přestupek) provozovatele vozidla (nikoli řidiče), jehož jednání je ve výroku definováno slovně s uvedením příslušné právní normy a následně přiřazeno ke konkrétnímu správnímu

deliktu. Výrok je podle žalovaného dostatečně určitý, protože obsahuje popis skutku s uvedením místa (Těšínská 7 v Brně), času (27. 5. 2014 v 21:25 hodin) a způsobu spáchání [v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu (žalobce) nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu; v tomto případě neoprávněné zastavení nebo stání], jiných skutečností, aby nemohl být zaměněn s jiným [porušení povinnosti dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu]. Slovní popis skutku (vyličení skutkových okolností) tedy představuje citace § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, což lze následně podřadit pod správní delikt provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 téhož zákona. Dostatečné je tedy i vymezení místa spáchání (názvem ulice a číslem popisným). Jestliže se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání v rozporu s § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, nemůže se jednat o místo, kde by zastavení nebo stání bylo povoleno.

[7] Stěžovatel rovněž namítl, že krajský soud se bezdůvodně odchýlil od své rozhodovací praxe. V jiných řízeních totiž považoval téměř totožné výroky správního orgánu I. stupně za dostatečně určité (např. v rozsudcích ze dne 28. 2. 2018, čj. 73 A 48/2017-34, ze dne 8. 6. 2017, čj. 30 A 110/2016-30, nebo ze dne 6. 12. 2017, čj. 62 A 103/2016-35). V dalších rozsudcích (např. rozsudek ze dne 28. 3. 2018, čj. 73 A 62/2017-32) však totožné výroky krajský soud považuje za nedostatečně určité.

[8] K odkazům krajského soudu na judikaturu stěžovatel uvedl, že usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 10. 2017, čj. 4 As 165/2016-46, na projednávanou věc nedopadá; v souladu s tímto usnesením byla ve výrokové části uvedena všechna ustanovení, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě správního deliktu. Rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2016, čj. 4 As 234/2016-20, se týká udělení mezinárodní ochrany a osvobození od soudních poplatků; s projednávanou věcí tedy nikterak nesouvisí.

[9] Stěžovatel navrhl, aby NSS rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[10] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Spornou otázkou v projednávané věci je posouzení, zda byl ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně dostatečně vymezen skutek, v němž je spatřován správní delikt žalobce.

[13] Úvodem je vhodné uvést, že správní orgán I. stupně rozhodl o správním deliktu žalobce tak, že: „... jako provozovatel vozidla tovární značky Ford, registrační značky X v rozporu s § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu.

Porušení pravidel silničního provozu výše uvedeným vozidlem spočívající v neoprávněném zastavení nebo stání, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu bylo zjištěno Městskou policií Brno na pozemní komunikaci Těšínská 7 v Brně dne 27. 05. 2014 v 21:25 hodin. Tímto se dopustil správního deliktu dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu”.

[14] NSS se shoduje se závěrem krajského soudu, že výrok rozhodnutí o jiném správním deliktu (resp. i přestupku) musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. V rozhodnutí, kterým se trestá za spáchaný správní delikt, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen. To lze zajistit jen dostatečnou konkretizací údajů, které skutek charakterizují. Taková míra podrobnosti je nezbytná pro celé řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu. Přitom je třeba vycházet z významu výrokové části rozhodnutí, která je schopna zasáhnout práva a povinnosti účastníků řízení a jako taková pouze ona může nabýt právní moci. Pouze z řádně formulovaného výroku lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaká sankce byla uložena, pouze porovnáním výroku lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoli odůvodnění) může být vynucen správní exekucí (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006-73, č. 1546/2008 Sb. NSS).

[15] Uvedené se vztahuje rovněž na rozhodnutí o správních deliktech provozovatelů vozidel. Nároky na tato rozhodnutí nejsou menší než nároky kladené na rozhodnutí o přestupcích řidičů. Pro náležité vymezení skutku tedy není v těchto situacích dostatečný pouze popis jednání či opomenutí provozovatele vozidla. Pro to, aby byl skutek dostatečně konkrétně a určitě vymezen, a aby tedy nebyl zaměnitelný s jiným, je také stěžejní vyličení skutkových okolností vztahujících se k jednání či opomenutí nezjištěného řidiče.

[16] Krajský soud shledal popis skutku vadným z toho důvodu, že z něj údajně nebylo možné zjistit konkrétní skutkové okolnosti naplňující znaky skutkové podstaty přestupku řidiče vozidla žalobce.

[17] S uvedeným posouzením NSS souhlasit nemůže. Otázkou dostatečné identifikace porušení právní povinnosti ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně se v obdobné věci zabýval NSS v rozsudku ze dne 23. 5. 2019, čj. 7 As 158/2018-37, kterým byla zamítnuta kasační stížnost proti stěžovatelem odkazovanému rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2018, čj. 73 A 48/2017-34.

[18] V souladu se závěry uvedenými v tomto rozsudku i v nyní projednávané věci NSS konstatuje, že ve výrokové části rozhodnutí správního orgánu I. stupně je vedle § 10 zákona o silničním provozu uveden i odkaz na § 27 odst. 1 písm. d) téhož zákona, podle něhož: „řidič nesmí zastavit a stát na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a 5 m za ní; tento zákaz neplatí v obci na křižovatce tvaru "T" na protější straně vyúsťující pozemní komunikace“, a to společně s § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, podle kterého se fyzická osoba dopustí přestupku jiným jednáním, než které je

uvedeno pod písmeny a) až j)), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona. Ve výroku je tak uvedena norma, která měla být žalobcem porušena, a dále norma, dle níž mohl být sankcionován, zároveň s výslovným uvedením místa, času a způsobu spáchání. Pokud je totiž ve výroku uvedeno, že porušení pravidel silničního provozu vozidlem žalobce spočívalo v neoprávněném zastavení nebo stání na pozemní komunikaci Těšínská 7 v Brně a konstatováno porušení povinnosti dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu, není pochyb o tom, že řidič vozidla žalobce neoprávněně zastavil a stál na křižovatce nebo v kratší vzdálenosti než 5 m před a za hranicí křižovatky. Účelem řádného popisu skutku je, aby nebyl zaměnitelný s jiným skutkem téže osoby, aby byl vyloučen opakovaný postih za totéž jednání a pro posouzení zániku (prekluze) možnosti postihu tohoto jednání (srov. rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006-73). Tento účel byl dle názoru NSS skutkovým popisem ve spojení s jeho právní kvalifikací splněn. Námitka stěžovatele je proto důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Z uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným NSS v rušicím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[20] V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. května 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu